

השיעור מתוך קונטרס 'הבינוני'
ניתן להשיג את הקונטרס
המלא במוקדי המכירה

הבינוני

שיעורי הרב שמעון שפיצר שליט"א
מדור אמונה ובטחון
שיעור ר' • פרשת דברים תשפ"ג
יום שלישי פרשת מט"מ כ"ב תמוז תשפ"ג

גליון זה מודפס באלף עותקים
ומחולק חינם מדי שבוע
קחו חלק והשתתפו
בהוצאות ההדפסה בעין יפה
לתרומות: 052-761-2069
או: 050-414-4718

יישוב הסתירה בין רצון האדם לגזירת הבורא ע"י תפילה והשתדלות נכונה

יותר ממת האכזריות), כמו שכתוב (עמוס א, יא): על רדפו בחרב אחי וישחת רחמי וגו'. וכן מי שהמית את עצמו יהיה ענשו גדול בלי ספק מפני שמשלו בזה כעבד שצוהו אדוניו לשמור מקום [מסוים] לזמן ידוע, והזהירו שלא ייפרד ממנו (מן המקום הוא) עד שיבוא שליח אדוניו אליו. וכיון שראה [העבד] שבושש השליח לבוא, נפרד מן המקום קודם בואו, וקצף עליו אדוניו והענישו עונש גדול. וכן הממית את עצמו, יוצא מעבודת הא-להים אל המרותו, בהכנסו בסכנת המנות (הקב"ה צווח לשמור את גופו. מדוע הפסקת לשמור עליו?).

איך אלך ושמע שאול והרגני

מביא לזה רבינו המחבר ראייה נאה: ועל כן אתה מוצא שמואל ע"ה אומר (ש"א טז, ב): איך אלך ושמע שאול והרגני (הקב"ה צוה את שמואל ללכת אל משפחות ישי ולמשוח את דוד למלך על ישראל ועדיין שאול חי, ושמואל אמר: "איך אלך ושמע שאול שמרדתי בו ומשחתי את דוד למלך על ישראל והרגני"). ואין לך פלא גדול מזה. שמואל הנביא בגדל מדרגתו ירא לקיים ציווי ה'?! היכן בטחוננו? אך האמת שלא היה בזה שום חסרון בבטחון, כדלהלן, ולא נחשב לו לחסרון בבטחוננו על הא-להים (כי האדם מושבע ועומד לשמור את עצמו מן הסכנות), אף היתה התשובה מא-להים לו במה שמורה כי זריזותו בזה משופחת (תשובתו של הקב"ה אליו היתה באופן שמלמדת מהירות מחשבתו להזהר מן הסכנה - מרוצה ומקובלת), ואמר לו: עגלת בקר תקח בידך ואמרת לזבוח לה' באתי, ושאר הענין (אכן כן, הקב"ה שיתף פעולה עם שמואל והורה לו איך להסתיר את עצמו משאול). ואילו היה זה קצור (חסרון) בבטחוננו, היתה התשובה אליו: אני אמית ואחיה [מחצתי ואני ארפא] וגו' (כלומר, הירא אתה משאול שיהרוג אותך? הרי אני מנהיג את העולם ונותן חיים לכל חי) או הדומה לו, כמו שאמר למשה ע"ה עת שאמר לו (שמות ד, י-יא): כי כבד פה וכבד לשון אנכי - מי שם פה לאדם וגו'.

והחילוק בין שמואל למשה, כי על שמואל הקב"ה הטיל שליחות למשוח את דוד, אך לא אמר לו כיצד ילך לקיים את שליחותו. אמר שמואל להקב"ה: "בוודאי אלך בשמחה גדולה לקיים את שליחותי, אך מה יהיה בדרכי לקיום השליחות? הרי מסרת לי את גופו לשמור עליו ואיך אוכל להכניסו לסכנה". והקב"ה השיב לו: "בני! צדקת. קח לך עגלת בקר ולכל מי שישאלך, תענה ותאמר לזבוח לה' באתי". מה שאין כן משה שהשליחות שהקב"ה הטיל עליו היה זה גופא, לדבר

לא תנסו את ה' אלוהיכם

נמצאים אנו באמצע ההקדמות שבתחילת הפרק הרביעי, והנה בשלושת החדשים האחרונים ביארנו מה שכתב רבינו המחבר שהאדם צריך לרכוש את היכולת לעסוק בהשתדלות ובאותו זמן לזכור שהוא תלוי בגזירת הבורא. וכעת נחזור שוב על חלק מדברי רבינו המחבר שבו הוא מבאר שוב כיצד האדם יכול להאמין שהוא מסור לגמרי בידי ההשגחה העליונה ובאותו זמן להבין שהוא מחויב להשתדל, אלא שכאן הוא עוסק בענין איסור הכניסה לסכנה.

וזה לשונו: והדומה לזה, כי אדם אף על פי שקצו ומדת ימיו קשורים בגזרת הבורא והגבר (כלומר, אע"פ שאורך חיי האדם נקבעים אך ורק על פי גזירת הבורא), יש על האדם להתגלגל לסבות החיים (עליו לעשות הכל למען יחיה ויאריך ימים) במאכל ובמשקה ומלבוש ובמעון כפי צרכו, ולא יניח את זה על הא-להים, שיאמר: אם קדם בגזרת הבורא שאחיה, ישאיר נפשי בגופי מבלי מזון כל ימי חיי, ולא אטרח בבקשת הטרף ועמלו. וכן אין ראוי לאדם להכנס בסכנות בבטחוננו על גזרת הבורא, וישתה סמי המות או שישכן בעצמו להלחם עם הארי והחיות הרעות ללא דחק (כלומר, מבלי שייקלע למצב כזה בעל כרחו, כי אז אין לו ברירה אחרת כי אם להלחם בהם), או שישליך עצמו בים או באש והדומה לזה ממה שאין האדם בטוח בהן ויסכן בנפשו. וכבר הזהירנו הכתוב מזה במה שאמר (ואתחנן ו, טז): לא תנסו את ה' א-להיכם וגו'.

יש בו כדי להמית

ממשיך רבינו המחבר: כי איננו נמלט בזה מאחד משני דברים (כלומר, אם יכניס עצמו בסכנה, יקרה בוודאי אחד משני דברים), או שישמות ויהיה הוא הממית את עצמו והוא נתבע על זה כאילו המית זולתו מבני אדם, אף על פי שמותו על הדרך הוא בגזרת הא-להים ובגישותו (אע"פ שהיתה זו גזירת האלוקים שימות, הוא ייטע על זה כי מיתתו באה מתוך בחירתו בהכניסו את עצמו אל הסכנה). וכבר הזהירנו, שלא להמית שום אדם בשום גלגול (בשום אופן ובשום אמצעי) באמרו: לא תרצח, [ומה שהוא עצמו זה שנרצח, אינו מוריד מחומרת הדבר. אדרבה] וכל אשר יהיה המומת קרוב אל הממית, יהיה העונש יותר ראוי (כי יש בזה

יעמדו על הברכה נדיבי הלב שתרמו מהונם להדפסת הגליון

גליון זה נתרם לזכות
החפץ בעילום שמו
לזכותו ולהצלחתו

יזכה לכל הברכות האמורות בתורה, לשפע ברכה והצלחה, ולרוב נחת מכל יוצ"ח

ליצירת קשר בכל הקשור לגליון זה: teimaminahor@gmail.com

החלק השני שהרופא אמר". התעלמותו אינה באה לו ממקום טוב, אלא מכך שהוא רוצה לחיות בדמיון.

אכן ברוב הימים יקום על צד שמאל ואז יקרה אחד מהשנים: או יהיה בלחץ מטורף להלחם בתכניתו של הקב"ה. עם כל הרמ"ח והשס"ה הוא יילחם. הוא יעשה ויפעל ויזיז דברים וישדד מערכות ויבלע שמונה סגולות בבת אחת ולא יעצור ולו לרגע אחד ממלחמתו. או יישאר במיטתו עטוף עם שמיכתו עד מעל הראש - "היום אינני הולך להתפלל... לא מעניין אותי כלום היום... הקב"ה עזב אותי, ובין כה וכה איני שווה כלום..." הוא שוקע בעצבות והסיפור נגמר.

רבינו המחבר דיבר על האיסור להכנס במקום סכנה, אך הדבר נוגע בוודאי גם לענין השגת רפואה, כמו שכתב רבינו המחבר בתחילת דבריו שהאדם **מחויב לעשות כל מה שצריך** להארכת חייו ("יש על האדם להתגלגל לסבות החיים"), ועל זה אמר שתוך כדי עשייתו צריך האדם להישאר רגוע ושלו - "אני נמצא בזרועותיו של הקב"ה ואין לי מה לדאוג".

אם מתבוננים, בני אדם אינם פועלים לפי מהלך זה לא ביום שהם נמצאים במצב רוח טוב ולא ביום שהם נמצאים במצב רוע. הם קרועים ומרוטים בין התעלמות מהמצב וריחוף בדמיון לבין עריכת מלחמה ושקיעה בעצבות. ובנוסף לדילוגם בין שלושת מהלכי המחשבה המוטעים, יש דבר אחד שעולה על כולנה ומאיים עליהם יותר מכל, והוא הספק. הספק שהם שרויים בו שאינם יודע מה יהיה, מה מחכה לו בעתיד, והאם הם נוהגים כשורה. אכן כן, הרבה פעמים הספק יותר גרוע מהכל והוא עצמו עלול לקצר את ימיו.

הסתירה בין הרצון למציאות

והנה הסיבה שכאשר האדם שרוי במצב של סכנה הוא מאבד עשתונות וכאילו אינו קיים - אין לו לא תורה ולא תפילה ולא בין אדם לחבירו, אך הוא מעורער לגמרי - היא משום שהאדם בנוי דרגה על גבי דרגה. כך הוא על פי קבלה, אבל פשוט הוא וכל אחד יכול לראותו. והחלק העמוק ביותר של האדם הוא הרצון הפנימי. גבוה הוא מהחכמה, גבוה מהשכל וגבוה מהתשוקות הפשוטות. הרצון הפנימי הוא הדבר העמוק ביותר ועל גביו נבנות מחשבותיו ועל גביו נבנים מעשיו ודיבוריו.

כל יום כשהאדם קם בבוקר, יש לו רצונות, והרי הוא עסוק במשך כל היום כולו להוציא את רצונותיו מן הכוח אל הפועל. יש לו לאדם כמה וכמה דברים שרשומים ביומנו. הוא רוצה ללמוד בחברותא, הוא רוצה להתפלל, הוא רוצה לסדר חמשה דברים, כל אחד בשעה אחרת. ולפי רשימה זו הוא פועל מבוקר ועד ערב כאשר הוא מוציא את רצונותיו מן הכוח אל הפועל באמצעות מחשבותיו דיבוריו ועשיותיו. הכל קשור עכשיו לרצונותיו. כל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו עומדים מוכנים ומזומנים לקיים את רצונותיו.

אל פרעה. לכן כששאל איך אלך וכבד פה אנכי, אמר לו: "ידעתי בני ידעתי, ועם כל זה הטלתי עליך שליחות זו".

רבינו המחבר מסיים את ראייתו: ואם שמואל עם תום צדקתו, לא הקל להפגס בסיבה קטנה מסיבות הסכנה אע"פ שיהיה נכנס בה במצות הבורא יתברך, כשאמר: מלא קרנך שמן ולך אשליחה אל ישי בית הלחמי, כל שכן שיהיה זה מגונה מזולתו (כלומר, לכל איש אחר, שעושה כן) מבילתי מצות הבורא יתעלה.

בהמשך מביא רבינו המחבר את האפשרויות השניה של המכניס עצמו לסכנה, שיתכן שיינצל אך ינכו לו מזכויותיו. אך לעת עתה נעצור כאן וננסה להבין טוב יותר את יסוד דברי רבינו המחבר, מדוע באמת אסור לו לאדם להכניס את עצמו למקום סכנה, ונראה שהיסוד מתרחב לענינים נוספים.

החילוק בין הרצוי למצוי

רבינו המחבר מלמדנו שבמה שנוגע לחיי האדם, עליו להחזיק שוב בשתי הקצוות. מצד אחד יזכור שהקב"ה יעשה עמו מה שרוצה, ומצד שני יידע שהוא מחויב להשתדל ולעשות כל מה שאפשר שלא להרפות בשמירתו. "שומר אתה לגופך, מה הפירוש בזה שאינך הולך אל הרופא? אתה מועל בתפקידך".

ובדומה למה שדיברנו בשיעורים הקודמים בענין ההשתדלות לפרנסה, אף כאן יש קושי גדול לנפש האדם להחזיק בשתי הקצוות. הוי אומר: רבינו המחבר אומר לנו מה אנו מחויבים לעשות. וכך הוא אומר: "מה שהקב"ה מחליט - הוא מחליט. אין זה קשור אליך. אתה מחויב לשמור את גופך בשמירה מעולה". אך הבה ונראה איך זה מתבצע למעשה. האדם מבקר אצל הרופא והרופא אומר לו: "בריאותך רופפת ואתה שרוי בסכנה גדולה. אמנם אתה יכול לעשות כך וכך ויועיל לך, אבל אחרי הכל מצבך אינו פשוט כלל וכלל". הנה לדברי רבינו המחבר צריך האדם שלא להיבהל אז כלל, אלא להיות בשמחה עצומה מתוך בטחון בה' - "אני נמצא בזרועותיו של הקב"ה ומה יכול להיות יותר טוב מזה? הקב"ה יודע מה טוב לי ומכין לי את הטוב ביותר", ובאותו זמן הוא צריך להיות עסוק בהשתדלות להשיג רפואה, להתקשר לעסקני הרפואה, לנסות להשיג תור אצל רופא טוב בהקדם האפשרי, וכן הלאה.

איך הנפש יכולה להתקיים במצב כזה שבו מצד אחד היא בוטחת לגמרי ומצד שני איננה מזניחה מאומה מלהשיג רפואה? לכשתבונן נראה שמי שנמצא במצוקה כזאת, בדרך כלל לא יהיה לו את מהלך המחשבה הנכון. יהיו לו שלושה מהלכי מחשבה ואף אחד מהם לא יהיה המהלך הנכון. כשיקום עם מצב רוח טוב, אזי סתם יחיה בדמיון. או יתעלם ממצבו או יבטח באיזו סגולה או יסמוך על איזה רצון. נוכל לשמוע אותו אומר: "יהיה טוב", ועל סמך מה אומר כן? על סמך רצונו העז שיהיה טוב. היום הוא זוכר רק חלק אחד ממה שאמר הרופא. את החלק השני אינו זוכר. "אצלנו לא גורסים את

יהיו לרצון אמרי פי והשתדלותי

ובכן, בשלושת החדשים האחרונים דיברנו בענין זה, ועכשיו אנו צריכים ללמוד אותו לגבי החיים עצמם. על כן נאמר על פי מה שלמדנו שהתפילה וההשתדלות הן שני הכוחות החזקים ביותר הקיימים באדם ליישר את רצונו. כשיתרגל האדם בכל מצבי חייו להתפלל ולהשתדל באופן הנכון, יראה שאפילו במצבים הקשים ביותר יוכל להישאר בישוב הדעת, ברוגע ובשמחה.

ובטרם ניכנס אל הפרטים, נראה תחילה שזה מה שרבינו המחבר בא ללמדנו בפרק זה. רבינו המחבר מראה לנו שלגבי כל עניני האדם, אשתו ובניו, מזונותיו, חייו ובריאותו, וכן הלאה, צריך האדם ללמוד איך לבטוח בה' ולהתפלל אליו ובאותו זמן להשתדל על פי סדר העולם. אם לא ילמד האדם להעמיד את הסגול המרכיב שלושת אלה: "רצון, תפילה והשתדלות", באופן שיתאימו זה עם זה בכל חלקי החיים, לא יתרגל לזה מספיק ולא יהיו לו מספיק כלים לכך, וכשיגיע אל הדברים הקשים, ילך לגמרי לאיבוד.

במלאכת סגל הבורה

לדאבון לב, יש בני אדם שכאשר נפקדים בדבר קצת יותר קשה, אפשר לראות שהם נכבים לגמרי. ולאו דווקא בנסיון בעניני רפואה. וכבר יש מי שכאשר מגיע לנישואי בנו השלישי, הוא נכבה. הוא כאילו תולה שלט על דלת ביתו - "אני סיימתי. הבנת? כבר גלגלתי... פלוני סיבך אותי... זהו זה. אל תדבר אתי! אל תדבר אתי יותר על אותו נושא! לא רוצה לדבר עליו". האדם כאילו מגלה דעת: "הלכתי עקום. ניסיתי לקרוע רקיעים. ויחד עם כן קרעתי את עצמי. לווייתי וגלגלתי. את הכל עשיתי... זהו זה". האנחה יוצאת ושוברת את חצי גופו - "זהו זה. יותר אני לא רוצה לשמוע מזה".

אנשים אומרים זאת כל פעם שהם מגיעים לנקודת השבר. ושורשו של דבר הוא שהאדם לא הצליח לסדר את הסגול; הוא לא הצליח להתאים את שלושת הדברים יחדיו. אכן כפי שנוכל לשמוע מי שמתיימשח כן מההשתדלות, כך נוכל לשמוע מי שמתיימשח מהתפילה. "סיימתי עם כל הדברים האלה". הוא לא העמיד את הרצון במקומו הנכון, ועכשיו הוא בא בטענה מוצדקת: "ניסיתי וניסיתי ולא הלך לי. אני לא מנסה יותר וזהו זה".

הנקודה היא שאם האדם לא ירגיל את עצמו בכל חלקי החיים להתאים את שלושת הדברים, ביום מן הימים זה יקרה לו. אמנם לפעמים יכולים לראות אדם חזק שמצליח לשרוד עד זקנה ושיבה, אבל אף הוא כשפוקד אותו דבר יותר קשה, הוא מתמודד אתו עם כלים מזוייפים. הוא משתמש עם כלי ההתעלמות. יש לו פרשה עם בנו? - זוהי דרכו להתמודד אתה. לא קיים. אין לו את הכלים להכניס שם תפילה, רצון והשתדלות.

עוד יש מי שמתנהג עם הקב"ה בחביבות. הוא מפסיק להתפלל ולא נהיה ברוגז. "בא נסיים זאת בטוב" הוא אומר. "אינני מתפלל על

וככל שרצון האדם עמוק יותר, כך מתגברים כל אבריו וגידייו להוציא מן הכוח אל הפועל. כל עוד מדובר ברצון קל, כגון רצון לנסוע היום למקום פלוני, כיון שהאדם רואה שאין הדבר עולה בידו, הוא מוותר על רצונו וממשיך בשגרת יומו. אבל כשמדובר ברצון חזק, וכל שכן כשמדובר ברצון החזק ביותר, שהוא הרצון לחיות, כי כל אשר לאיש יתן בעד נפשו, אזי כל האברים והגידים קמים לעשות הכל כדי להוציא מן הכוח אל הפועל, יהיה מה שיהיה. "מה יכולים לעשות? חייבים לפעול!". ואז האדם מנסה לפעול באופנים שונים בין כאלה שיש להם הגיון ובין כאלה שאין להם, אבל אינו רואה הצלחה, כי האדם אינו בעל הבית על עצמו וכל שכן שאינו בעל הבית על חייו, ולכן הוא מתמוטט לגמרי. המצב המסוכן שבו האדם שרוי, מפריד בין רצונו העמוק ביותר לבין כוחותיו המוגבלים, וזה מה שמערער אותו.

יסוד כל עצבות

אגב, כשנתבונן נראה שיסוד זה קיים לא רק אצל מי ששרוי בסכנת חיים, אלא כמו כן הוא קיים אצל כל מי ששרוי בעצבות. זה מה שעומד ביסוד העצבות של כל אחד, בכל מצב ובכל גיל. יש לו רצון ואינו רואה שום מהלך להוציא אל הפועל. הוא כבר ניסה מפה וניסה משם ולא הצליח. שוקע הוא בעצבות. נפש האדם יכולה להישאר בבריאותה רק כשיש לה מהלכים איך למלא את רצונותיה. אמנם אם תהיה לו לאדם היכולת להעמיד את רצונו לפי המהלך הנכון, תמיד יהיה שמח. אבל אם אין לו לאדם יכולת זו כי אינו יודע איך לעשותו, מאחר שרצונו נשאר כמו שהוא ואינו רואה שום דרך להוציא לפועל, הוא מתעצב בלבו ונשאר כל היום במיטה או מתהלך כמת בין החיים.

זוהי הסיבה שאם אין לו לאדם מהלך מסודר על פי התורה, אינו יכול לחיות חיים בריאים ובוודאי אינו יכול להישאר בשלוותו כשפוקדים אותו דברים יותר קשים. יסוד הבטחון, אשר הוא יסוד כל התורה כולה, הוא לסדר את רצון האדם באופן מדויק, וכך מקבל האדם חיים. האדם כשנולד, אין לו כלים לסדר את רצונו. הוא רק גודל קצת וכבר רצונו מתחיל להשתולל - "אני רוצה להיות מכבה אש כשאגדל, אני רוצה להיות איש הצלה". וכשהוא גודל עוד קצת - "אני רוצה לעשות הרבה כסף, אני רוצה לקנות כך וכך". הרצון משתולל.

שלמה המלך כבר אמר (משלי יג, יב): "תוחלת ממושכה מחלה לב". יש לו לאדם רצון חזק ומייחל אליו יום אחרי יום ובסוף אינו בא לידי קיום. דבר זה מחליא את לבו, וכך אינו יכול לחיות. אכן לתורה יש את המהלך המדויק איך להעמיד את רצון האדם במקום המתאים ביותר עם רצון ה', ואז האדם בריא ומתהלך מלא שמחה. מוחו פועל, לבו פועל, כלי העשייה שלו פועלים. הכל פועל באופן המושלם ביותר.

הנושא יותר, ואף לא אנהל מלחמה". הוא מרגיש כאילו הוא נפרד ממחוחתנו בטוב. הוא עושה זאת מתוך חשבון פשוט - "מה אני צריך להסתכסך אתו? הרי אזדקק לו לדברים אחרים. אפסיק אם כן להתפלל על נושא זה ואמשיך להיות אתו בידידות".

תמיד האדם ייפגש עם התנהגות זו, או לגבי אשתו, או לגבי בניו, או לגבי רפואה, או לגבי כסף, או לגבי נישואי הילדים, או לגבי ההרגשים. ולכן אין שום דרך מלבד להתרגל לסדר את הסגול בכל חלקי החיים, כי אז גם כשיפקוד את האדם דבר יותר קשה, יוכל לעצור ולשאול את עצמו: "למה אני מאבד את העשתונות? אה, כי יש לי רצון מאוד חזק, רצון שובר סלעים..."

מין הקל אל הכבד

ובכן, מה עושה האדם כשיש לו רצון מאוד חזק? מה יבטיח אותו? לא מה יכניס לו איזה דמיון. התשובה היא: התפילה וההשתדלות הן המה הכלים המבטיחים את הנפש, אך בתנאי שעושים אותן נכונה. כשלא עושים אותן נכונה על פי החובת הלבבות, הן מחליאות את הנפש, וכשעושים אותן נכונה על פי החובת הלבבות, הן מבריאות אותה. וכשנפשו תבטיח, יוכל להישאר בשלוותו גם במצבים הקשים ביותר, כי גם שם השלווה מתערערת רק בגלל הרצון העמוק שאינו זז ממקומו, וכיון שיהיה רגיל להתפלל ולהשתדל נכונה במצבים הקלים, יוכל לעשות זאת גם באותם מצבים קשים.

הן תראה שבכל התחומים הוא כך. כשהאדם פועל באופן הנכון, הדברים נעשים באופן הנפלא ביותר, ואז הוא יכול לעלות מן הקל אל הכבד ולפעול גם שם נכונה. למשל, האדם צריך לאסוף לדבר מצוה סכום של שלושת אלפים דולר. הוא מסתובב בבית הכנסת עם יד פשוטה, מדבר על לבות האנשים, ולמעשה, הוא הגיע לארבע מאות ושבע עשרה דולר בלבד. את כל היום הוא הקדיש לזה ואפילו ויתר על תפילה במנין בגלל זה. בלב שבור הוא ניגש למבוגר ממנו ומשתף אותו ברגשותיו: "הייתי צריך להגיע לשלושת אלפים והגעתי לארבע מאות". מבקש ממנו הלה שיתאר לו איך אסף את הכסף. אחרי שהוא מתאר לו, אומר לה הלה: "במחילה, לא ככה אוספים כסף. אם תאסוף נכון על פי דרך התורה, תראה שתון חצי שעה תגיע לסכום של שלושת אלפים דולר". האיש שומע ואומר: "תודה רבה! זה נכון כשצריך להגיע לשלושת אלפים דולר, ומה קורה כשצריך להגיע לחצי מיליון דולר?". אומר לו הלה: "זה לא משנה. יתכן שזה באמת לוקח יותר מחצי שעה, ואולי אף יותר משבועיים, ואולי אף יותר מחצי שנה, אבל אם אתה יודע מה אתה עושה ופועל נכונה, אין חילוק בין קטן לגדול ובין קל לכבד. זה תמיד יעבוד. אם אינך פועל נכונה, אפילו שלושת אלפים דולר לא תוכל להשיג, וכשאתה פועל נכונה עם כל הפרטים, אין גבול למה שתוכל להשיג".

כך הוא לגבי רצונותיו של האדם. בדברים הקטנים האדם בדרך כלל מסתדר, כי במוחו הוא מקבל את האפשרות להפסיד. "הפסדתי סך הכל מאה דולר, מה כבר קרה? סך הכל לא התפללתי היום..." כך הוא חושב לעצמו. אך כשזה מגיע לדברים הגדולים, אז זה לא עובד. אכן כשישתמש האדם במהלך הנכון בדברים הקטנים, כגון כשירצה שבנו הקטן יגיע לאבות ובנים, זה יעבוד בשבילו גם כשיהיה בסכנת חיים. יתרגל האדם להיות בישוב הדעת בשמחה ובבטחון, יעשנו מאה פעמים, מאתיים פעמים, ואז יוכל לעשותו גם במצבים הקשים ביותר. אין נסיון בעולם שבשבילו אין לו לאדם מהלך להיות בשמחה. אלא שהאדם צריך להתרגל למהלך זה עד שיהיה חלק ממהותו. וכל האנשים האחרים שמתהלכים שמחים סתם כך, הרי זה רק מפני שעדיין לא נתנסו, כך שאין להביא מהם ראיה. אך עכ"פ מהלך התורה עובדת תמיד.

לך אמר לבי בקשו פני

ולענייננו, האדם מתפלל מפני שהוא שרוי בסכנת חיים. על זה כבר למדנו שיש צורה נכונה של תפילה, והצורה הנכונה היא שהגם שיש לו רצון חזק מאוד להתרפא, הוא מגיע תוך כדי תפילתו להכרה שהסיבה שהוא כל-כך משתוקק לחיים, היא מפני שהוא רוצה את הקב"ה.

פירושו: הנה בשיעור קפ"ט^א הבאנו את פירוש הרב מלבי"ם על הפסוק (תהלים כז, ח) "לך אמר לבי בקשו פני את פניך ה' אבקש" שדוד המלך התפלל והתפלל ופתאום לבו אמר לו כאילו שמע איזה בת קול: "עזוב את הבקשה בענין פרט זה ופרט פלוני, אני רוצה את הקב"ה. את פניך ה' אבקש". ולמדנו שם מדברי ה'פרי הארץ' (פרשת נשא) שיש לו לאדם רצון פנימי טהור וזך, אלא שמחמת הגוף המכסה על הנשמה, הוא מקבל ביטוי גופני.

רצון החיים אין לו לבוש

ולגבי סוגיין הדבר נחוץ ביותר. הבה נעצור מעט ונתבונן. מדוע האדם כל-כך רוצה לחיות? מהי הסיבה שאינו רוצה להסתלק מן העולם? השורש אינו מגיע מן הגוף, הגם שהגוף הוא זה שצועק שרוצה לחיות. הגוף אומר: "אני רוצה להמשיך לאכול, אני באמצע לשפץ את ביתי, בניתי בית ולא חנכתיו, נטעתי כרם ולא חיללתיו (כמו שכתוב אצל היוצאים למלחמה, וכפי שפירש רש"י שאם ימות, זה יגרום לעגמת נפש מיוחדת)". ואם האדם נמצא בדרגה יותר עדינה, הרי הוא חושב על בניו ועל אשתו ועל כל שאר הדברים שבגללם הוא כל-כך רוצה לחיות. אך לא זוהי הסיבה האמיתית. הסיבה האמיתית היא הרצון הפנימי שבא ממקום עמוק ביותר. והראיה לזה, כי אם יעמיד האדם את כל רצונותיו מול רצון החיים, יבחר ברצון החיים. מדובר ברצון יותר עמוק מהשכל, כך שאין לו שום הסבר או לבוש. ומאין

^א נמסר ביום שלישי פרשת אה"ק - ד אייר תשפ"ג, נדפס ב'הביניני' פרשת אמור שנה זו.

זה נובע? זה נובע מכך שהנשמה חפצה בחיים אמיתיים. היא משתוקקת לריבונו של עולם, והדבר הקרוב ביותר אל הקב"ה, הוא חיים.

אכן כל עוד הנשמה נמצאת בגוף, הגוף נותן פירוש לרצון ואומר: "אתה יודע מה אתה רוצה? אתה רוצה לחיות דווקא בצורה כזו וכזו". וכך האדם מתחיל לחזות בדמיונו כי הנה בא יום שהוא יכול לצאת לנופש של כמה שבועות. הוא מפרש את רצון החיים שלו עם פירוש גופני, אך באמת הוא רוצה בחיים עצמם.

גילוי הרצון הפנימי על-ידי התפילה

אמנם כן, בעוד האדם בגופו, קשה עד בלתי אפשרי לו - לחשוב שהוא רוצה בחיים עצמם בלי הפירושים של הגוף. האדם בדרך כלל אינו במדרגה זו. אדרבה, תמיד האדם מאחל לעצמו ונושא תפילה לה' שיתן לו שנים בריאות וארוכות עם פרנסה ונחת כדי שיוכל לקיים את התורה והמצוות בשלוות הנפש. וכל זה מפני שאינו יכול לתפוס חיים בלי לבושים. הוא אינו יודע מה זה חיים בלי לבושים כי הוא תמיד חושב עם הגוף.

אבל אם יעמוד האדם ויאמר מזמורי תהלים, וירפה אז את מוחו... הוא לא יחשוב בכל עת אמירת התהלים רק על המצב והרופא ובית החולים... עזוב! אתה רשאי לחשוב על מצבך כשאתה הולך אל התהלים. עכשיו שאתה אומר תהלים, עזוב את הכל. אמור תהלים... האדם בא לומר תהלים ולמעשה אינו אומר. הוא מחזיק את התהלים, שפתותיו נעות, אבל במהותו אינו אומר תהלים. במהותו הוא שקוע עכשיו בפחדיו, דמיונותיו ודאגותיו... לא קל להרפות, אבל כשהאדם יצליח לדחות את מחשבותיו לעת אחרת ולומר עכשיו את מזמורי התהלים עם פירוש המילות, אזי יקרה לו דבר נפלא ביותר, רצון החיים האמיתי יתגלה לו, רצון נקי וטהור שאין לו שום לבוש גשמי. פעמים שזה יקרה לו במזמור כ"ז (לדוד ה' אורי וישעי), פעמים שזה יקרה לו רק בברכי נפשי, ופעמים שיצטרך לומר בשנית את ספר התהלים כדי שזה יקרה לו.

ופעמים שיצטרך האדם לסיוע מבחוץ לשמח את לבו שיוכל להתפלל, בדומה למה שכתב רבינו בחיי בענין המטעמים שיצחק אבינו ביקש מעשו להכין לו, שטעמו היה כדי שיתרחב לבו ויוכל להאציל עליו מברכות מפיו. אמת ויציב. עבודה גדולה היא להלחם עם העצבות, אין הדבר קל לצאת מהמצב המוגבל, אבל האדם צריך למצוא את הדרך לצאת משם, והיסח הדעת איננו התכלית, אלא אמצעי הוא שיוכל האדם להתפלל, וכשהוא מתפלל, אזי הוא מצליח לגלות את רצונו הפנימי. טוב לו. הוא רוצה את הקב"ה. הוא אומר: "רבונו של עולם! אינני יודע מה טוב לי, אבל אני מבקש ממך שתעשה את הטוב ביותר כפי שאתה יודע". וכך הוא יכול לזכות להרגיש ולו במעט ולזמן קצר, את רצונו הפנימי.

אמור מעתה: במקום שהתפילה תשמש לו לאדם ככלי לכעוס ולהתרגז, היא משמשת לו ככלי לגילוי הרצון הפנימי. באמצע התפילה, לבו מתעורר ואומר: "למה אני רוצה לחיות? אני רוצה לחיות כי אני רוצה את החיים עצמם. אם כן הקב"ה בוודאי יתן לי חיים, הוא יתן לי את החיים הטובים ביותר". כשהאדם ממשש רצון זה, טוב לו באמת והוא נשאר תמיד מיושב בדעתו.

מילוי השליחות מסלק את המכאובים

ויחד עם התפילה, זקוק האדם להשתדלות. אי אפשר לתפילה בלי השתדלות, ואי אפשר להשתדלות בלי תפילה. ברם בנוגע להשתדלות צריך להוסיף עוד הבנה מעבר למה שדובר בשיעורים הקודמים. הנה למדנו על פי דברי רבינו המחבר בענין ההשתדלות, שהאדם קיבל כלים ותכונות נפש ששורשם בנשמתו לצורך קיום שליחותו בעולם, ועליו לעשות הכל כדי לקיימה. הוא צריך לחשוב מה הוא יכול לעשות, באיזה אופן הוא יכול להשפיע, ולמלא את שליחותו על פי הכלים שניתנו לו. והבאנו כבר מהספר הכשרת האברכים שגם כאשר האדם ממלא את שליחותו, מתגלית נשמתו, וכפי שנוכל לראות שמי שמשפיע ונותן לאחרים, הוא אדם שמח ועליז, ומי שאינו נותן, הוא אדם כבוי או יותר גרוע מזה.

וכעת נראה דבר פלא. כשהאדם עסוק בקיום שליחותו, הוא עליו מאוד ואינו חושב על צרותיו. אפשר לראות זאת אצל מי שהוא עסקן וגם אצל מי שאינו עסקן. אם הוא עסוק בקיום שליחותו מתוך ישוב הדעת ובאופן הנכון על פי תורת היהדות, אינו חושב על כל החבילות שנישאות על כתפיו ואינו מרגיש אותן. פעמים שחולפת לו מחשבה: "אתה יודע מדוע אני שקוע בעסקנותי? כי זה משכיח ממני את צרותי". אם יום אחד אינני עסוק, אני מיד נזכר בכל צרותיי..."

מחשבה זו נכונה, אך חבל שהיא נשארת מחשבה ילדותית. צריך לבגר אותה. מה באמת הפשט שכאשר הוא עסוק בעשיה לא כואב לו כלום? הפשט הוא כי כאשר האדם חי, הדברים החיצוניים אינם מכאיבים לו. רבים מכאובים לרשע, והבוטח בה' חסד יסובבנו (תהלים לב, י). לשניהם אותם קשיים, לרשע הם גורמים למכאובים, ולבעל הבטחון אינם גורמים למכאובים. כשהאדם עוסק בקיום שליחותו בעולם, אינו מרגיש מכאובים. אמנם כן, אם יעשה האדם את מה שהוא עושה באופן של כוחי ועוצם ידי וירצה שכולם יכירוהו וידעו את גודל פעליו, יהיה מלא וגדוש במכאובים. אכן לא עליו אנו מדברים. אנו מדברים על מי שמחפש לעזור לאחרים לשם מצוה, והגם שהוא מקבל תשלום, סוף כל סוף הוא עוסק בזה לשם קיום שליחותו בעולם ועושהו גם כשאין נוח לו ומתמלא ממנו חיות, ולכן נשמתו מתגלית ורצונו הפנימי מורגש, וכל אחד יכול להרגיש זאת שכאשר הוא נותן לפי מה שהוא יכול ליתן, הוא מרגיש חי, ואם הוא נכנס אח"כ להתפלל, תפילתו שגורה בפיו ולבו חם להשי"ת.

כולנו עסקני רפואה

זוהי בעצם תכלית כל ההשתדלויות, ואף כשהאדם הולך לעבודתו, אם הוא ניגש אל עבודתו נכונה, אינה מפריעה לו מתפלתו. אמנם הדבר דורש יגיעה, אבל זה מה שהקב"ה רוצה מאתנו, שנבחר בטוב ונעשה את השתדלותנו מתוך כוונת שליחות. וכשהאדם מצליח בזה, הוא משתחרר גם מתאוותיו, כי היות שהוא עסוק בנתינה לאחרים, אינו מחפש להשיג עוד קצת תאוה ועוד קצת כבוד, אידי דטריד למיפלט לא בלע.

ניקח לדוגמא עסקן רפואי שמונח בעסקנותו עד הסוף. יש לו רעיון. בבוסטון יש רופא בעל שם עולמי, וצריך לדעת אם נפתח אצלו איזה חלון ואפשר לדחוף לו איזה חולה מסוכן. הוא עוסק בזה באמצע הלילה. הוא כבר איש מבוגר ובר דעת ועושה זאת בישוב הדעת ובמתינות. הוא מדבר עם מי שצריך לדבר ומברר מה שצריך לברר...

הנה בשעה שהוא עוסק בזה, אינו מרגיש אבוד וקרוע. להיפך, הוא מרגיש מלא סיפוק. הוא מרגיש יהודי ירא שמים. אכן כן, אם התלמד איך לזכור את הקב"ה תוך כדי עיסוקו ולהתפלל אליו בכל עת שיהיה בעזרו, אזי הגם שהוא יודע שהחולה אשר בעבורו הוא פועל, שרוי בסכנת חיים, אין שלוותו מתערערת עליו. הוא נשאר במלוא ישוב הדעת, ומתמלא חיות וסיפוק מעצם זה שהוא מוציא את כוחותיו אל הפועל. ואע"פ שהוא יודע שאם בסוף, לאחר כל מה שיעשה, החולה ישבוק חיים לכל חי וזה יתן לו צביטה קשה בלב, אין זה מונע אותו עכשיו מלקיים את שליחותו באופן המועיל ביותר.

ובכן, הקב"ה רוצה שכל אחד מאתנו יהיה עסקן רפואי, עסקן הרפואי שלו עצמו. הוא לומד, הוא מתפלל, וכשצריך - הוא מתקשר לרופא. ויש שהוא מתקשר באמצע הלילה. זה לא מרגיז אותו. להיפך, זה ממלא אותו בסיפוק. כמה נפלא! הוא מברר עכשיו איך אפשר להשיג תור בשביל בנו בהקדם האפשרי. אין יותר טוב מזה. הוא בכלל לא נקרע מזה. הפוך, הוא לומד עם החברותא כרגיל. הן הוא עושה עכשיו עסקנות. תורה וגמילות חסדים... מעין מצב של תורה וגדולה... זה מה שהקב"ה רוצה מן האדם, וכשהאדם מצליח לעשותו, הוא חי את כל שנות חייו באותה שלוות הנפש.

כי קרוב אליך הדבר מאוד

אולם בוודאי ישאל השואל שחילוק גדול יש בין העסקן לאיש הפרטי, כי העסקן אין לו מה להפסיד. אם פלוני ימות - ימות. ברוך דיין האמת... הן מעשים שבכל יום הוא אצל עסקן זה שהוא משקיע את כל כולו להצלת חולה מסוכן ובסוף החולה משאירו לאנחות. אבל כאן - מה אתה מיתמם? מה אתה מדמה את האיש הפרטי שיש לו חולה בתוך ביתו לעסקן הרפואי? מי נמצא במדרגה כזו שכאשר חיי בנו מוטלים על כף המאזניים אין שלוותו מתערערת? היתכן במציאות שהאדם יגיע בכלל למדרגה כזו?! אולי, אולי אם יחיה

האדם כשנות מתושלח ויהיו לו את כל הכלים והתכונות להתקרב למדרגת אהרן הכהן... אבל באמת! דברך מעשיים בכלל?! אתה אומר מה שכתוב בחובת הלבבות או שאתה מדבר למעשה? אני רוצה לדעת למעשה, ולמעשה האדם אינו מלאך...

אכן שאלה זו בטעות יסודה, ויש ראיות ברורות לכך. והנה תחילתה של תשובה היא שיש בתוך האדם פנימה היכולת להישאר בשלוותו גם במצבים הקשים ביותר, כך שאינו צריך להביאה מבחוץ. הנשמה יודעת איך עושים זאת, אלא שהגוף מפריע. אם האדם ידחוק את גופו הצדה לזמן מה, נשמתו כך תרגיש, כי היא רגילה לכך. זהו טבעה. אין אפילו צורך ללמד אותה.

כשהאדם חושב להגיע למדרגה שבה יוכל להתקיים על לחם צר ומים לחץ ועל שינת הסוס, הוא יודע שהוא צריך בשביל זה להשקיע יגיעה של עשרות שנים, וכולי האי ואולי. אבל כאן לגבי מושג זה שאנו מדברים עכשיו, מדובר סך הכל במהלך מחשבה, ומהלך מחשבה זה קיים בפנים אצל האדם. אם יניח את גופו הצדה ויפסיק לחשוב מחשבות של שגעון, מהלך מחשבה זה יתגלה החוצה. הוא יכול להמשיך לאכול את ארוחותיו ולישון בלילה כפי סדר העולם, כל שיפעל נכונה, יוכל להגיע לזה, כי זה קיים אצלו בפנים ורק צריך להסיר את הלבוש המכסהו.

שליה הדור מטרה

ועכשיו למעשה. המציאות היא שכאשר האדם עסוק כל כולו בשליחותו, הוא מרגיש סיפוק יותר גדול מהחיים עצמם, והדבר נכון גם לגבי מי שאינו בעל המדרגה הגדול ביותר. לכן תראה איש הצלה שרץ להציל חיי אחרים הגם שהוא יודע שהוא מכניס את עצמו לסכנה, ולכן תראה איש מכבה אש שנכנס אל תוך הדלקה לכבותה הגם שהוא יודע שהוא מכניס את עצמו לסכנה, ולכן תראה חייל שנלחם עם אויבי המדינה הגם שהוא יודע שהוא מכניס את עצמו לסכנה. נכון שמדריכים אותם איך לבצע את שליחותם תוך כדי סכנת חיים, אך למעשה אנו רואים שאין הדבר מוכרח שתהיה להם התפשטות הגשמיות בתפילתם ושלא תהיה להם שום תאוה אכילה כדי שיתחילו להרגיש שהם מוכנים להציל חיי אחרים תוך כדי סכנת חיי עצמם.

כשמדריכים את האדם איך להיות שקוע כולו בשליחותו מבלי לחשוב על מה שקורה מסביב - הוא יכול לעשותו. אנשים רואים מחבל בן עוולה מסתובב ורוצח אנשים באכזריות ובורחים בבהלה. פתאום קם אחד שיש ברשותו אקדח, מתקרב במהירות אל המחבל ויורה בו למוות. למה הוא מתקרב אליו? המחבל הרי עומד עם רובה ויורה אש. הסבירו לי מהיכן זה מגיע. האם זה מגיע מכך שזיכך את עצמו? האם הוא רבי עקיבא שבדורו וכל ימיו אמר מתי אבוא לידי ואמסור את נפשי לריבונו של עולם? האם יש לו השתוקקות למסור את נפשו לריבונו של עולם. לא! האנשים שעשו זאת לא היו אנשים

ישראל שידע בדיוק רב שלא נותר לו זמן רב לחיות, קרא מיד לחתנו והגיש לו רשימת שמות של גבירים וביקש ממנו להזמין אליו שיבואו לעמוד ליד מיטתו. בבואם אליו, פנה אליהם ר' ישראל ואמר: "כפי הנראה זה הטלפון האחרון שלי. יותר לא תשמעו ממני. בבקשה מכם! הניחו כל אחד מכם על השולחן סכום של עשרים וחמש אלף דולר". תוך שעה קצרה היה בידו כל הסכום...

הישוב הדעת שהיה לו כתוצאה מקיום שליחותו, הסירה ממנו את מכאוביו. כך מעידים אלו שנכחו אצלו בשעת פטירתו, ששרו אז ניגוני דביקות וכיסופים, והוא הניע את ידו כמשתתף עם השירה, וכך החזיר את נשמתו ליוצרה. פטירה כזו מרוממת! לא את הכל אנו מבינים, ובוודאי יש חשבונות רבים הכמוסים מאתנו, אך כשמתבוננים בהרבה מאוד דוגמאות ומשלים, אנו רואים כי הצד השווה שבהם שמי שנמצא במצב שאינו קל בכלל ואינו בוחר להסיח את דעתו (שהוא פתרון שעובד מעט מאוד ולזמן קצר ביותר), אלא משתמש בתפילתו והשתדלותו לגלות את רצון נשמתו, מוצא מזור לנפשו, ולא רק זה, אלא הוא גם מרגיש את חיבורו לריבונו של עולם.

האדם הגיע לעולם כדי למלא את השליחות המיוחדת לו, ואם הוא באמת עסוק כל כולו בשליחותו, אינו שם לב למה שהיה אתמול ולמה שיהיה מחר. אין לך דבר שהאדם יכול להיות שקוע בו בכל רמ"ח אבריו וש"ה גידיו חוץ משליחותו האמיתית, ולכן רק עיסוק האדם במילוי שליחותו, מסירה את מכאוביו. אמנם האדם יכול להיות שקוע כל כולו בעצמו, אבל זהו מצד הקליפה, ואז הוא שוקע בעצבות. הדבר היחיד שיכול לכבוש את לב האדם באופן של יציאה מעצמו, הוא מילוי שליחותו. צאו ובדקו ותיווכחו בצדקת הדבר.

האדם צריך להתרגל לעשותו שוב ושוב בכל תחום מתחומי החיים, ואז יראה שלכל מצב יש מהלך להשאר בישוב הדעת. וזה לא מוכרח להיות כשהאדם שוכב על ערש דווי. זה יכול להיות בכל מצב לא רגיל שפוקד אותו. בדרך כלל אינו יודע מה לעשות במצב כזה, והרי הוא מתחיל להשתובב ומאבד עשתונותו לגמרי. ובכן, עליו לעצור, לנוח קצת כדי לקבל מעט ישוב הדעת, ואז לשאול את עצמו את השאלה הנוקבת ויורדת לחדרי בטן: "מה עכשיו שליחותי?". אם יגיע לבהירות ויעשה את המוטל עליו מתוך הכרה שזוהי שליחותו, יראה שכל עוד הוא חי - הוא חי.

הן דבר מצוי הוא שהאדם חי ואינו חי. כמת מתהלך הוא. מדוע? כי כל יום הוא שבור ורצוף מסיבה אחרת. כאב צרותיו מכריעים אותו. אולם יש דבר אחד שמתגבר על אותו כאב, והוא מילוי שליחותו בתוך מצבו.

טוב לי כי עוניתי

עוד אחת מהראיות והדוגמאות לכך היא, שרבים מאלה שמתמודדים עם איזה דבר שטבעו למרר את הנפש, מהפכים זאת כדי לעזור לאחרים שמתמודדים עם זה. הם פותחים ארגון

כאלה, ובהרבה מן המקרים היה מדובר בגויים. ולפעמים אין בזה גם משום כוחי ועוצם ידי. מה אם כן הפשט?

אכן מציאות זו יש בה כדי להוכיח שיש לו לאדם יכולת פנימית לקיים את שליחותו כשהוא שקוע במטרה ומתעלם מכל מה שמסביב. כשהאדם הולך לעבוד בהצלחה או בכיבוי אש (ואין אנו מדברים על בחור פזיז חסר דעת, אלא על אדם מיושב בדעתו שמרגיש שזה שליחותו), מדריכים אותו שזה מה שעושים כשנקלעים למצב חירום. נזהרים מסכנות מיותרות ואז הולכים וממלאים את השליחות בלי להסתכל ימין ושמאל. ולכן הוא מצליח להציל חיים תוך כדי סיכון עצמי, ולא בפזיזות הוא עושה זאת, אלא בישוב הדעת מפליא.

הקב"ה רוצה שכל אחד ילמד לעשות זאת לגבי מילוי שליחותו. לא רק איש הצלה, אלא כל אחד ילמד להכניס את עצמו בתוך שליחותו באופן כזה שגם כאשר יהיה במצב מפחיד משום איזו סיבה שהיא, יוכל לעצור ולשאול: "איזו שליחות הקב"ה הטיל עלי עכשיו?", וכשיכניס את עצמו בתוך שליחותו, זה ימנע ממנו את כל המכאובים הנובעים מדאגות העתיד.

יצאה נשמתו עם מראי המקומות

נביא כמה דוגמאות. הראשונה היא זו שכולנו היינו עדים לה. הגאון רבי גרשון אדלשטיין זצ"ל. רבי גרשון הרגיש ששליחותו היא למסור שיעורים. כל יום צריך למסור שיעור. בשחרית ימיו התרגל שלא לדלג אף פעם, אף לא בבין הזמנים ואף לא בשבת. מגיע גיל שמונים, מגיע גיל תשעים. הוא לא נמצא בקו הבריאות. אז מה? את השליחות צריך לקיים. ובגיל מאה כששהה בבית החולים (בטיפול נמרץ) וידע באיזה מצב הוא נמצא, הוא המשיך לקיים את שליחותו בישוב הדעת שהפליא את כל רואיו (אכן כבר הבאנו זאת כהוכחה למה שאמרנו חז"ל זקני תורה כל זמן שמזקינין דעתן מתיישבת, והסברנו שזה בא להם כשכר על עבודת חייהם למלא את שליחותם כעבדים המסורים לאדונם בלי שום נגיעה אישית) - "היום אני יכול למסור שיעור?" - אני כותב מראי מקומות". והנה זכה שיצאה נשמתו מתוך כתיבת מראי המקומות.

אמנם רבי גרשון היה איש מזוכך אשר שליחותו היתה בתורה, והתורה הלא מהות החיים היא. אך עם כל זה אנו רואים מכאן שהישוב הדעת כתוצאה מקיום השליחות חזק יותר מההתעסקות עם המצבים שמסביב סביב. זה יותר חזק. זה מחזיק את האדם בחיים עצמם.

ישוב הדעת על ערש דווי

כבר סיפרנו כעין זה בעבר על החסיד רבי ישראל פילטשיק זצ"ל, וכדאי לספרו שוב לצורך שיעור זה: היה זה כמה ימים קודם פטירתו בשכבו בבית החולים על ערש דווי, יהודי אחד תושב ארץ הקודש הגיע אליו לבקר ור' ישראל שאל אותו מה הוא עושה בגולה. היהודי השיב: "נולד לי נכד עם מום בלב ונצרך לעבור ניתוח שעולה הון תועפות, והרי הני נע ונד כאן בארץ להתרים את נדיבי העם". ר'

יושב בביתו ואומר: "אם הקב"ה רוצה כך - שיהיה כך". אך כיון שאינו עושה שום פעולה, קשה לו מאוד להחזיק מעמד. כעבור רבע שעה, נוכל לשמוע אותו מתהפך מצד לצד: "לא, אני לא מסכים... כן, אני מסכים... לא, כן, לא וכן..." אין לו כלים לקיים את רצונו האמיתי. רק **כשהוא מפיל את עצמו לתוך מילוי שליחותו, אז רצונו האמיתי מקבל קיום אמיתי.**

החידוש הוא שאם יתרגל במשך החיים להפיל את עצמו בכל סוג של שליחות, אזי גם כשהיה בסכנת חיים ויצטרך לעסוק ברפואה, יבין שמדובר בשליחות שהוטלה עליו, וימלא את שליחותו במסירות, וירגיש תוך כדי מילוי שליחותו שהוא מתחבר לריבונו של עולם (כי השליח הוא ידא אריכתא של המשלח) ושהוא מביא חיים לעולם. וכך יהיה מחובר אל החיים עצמם ויזכה לנעימות בכל המצבים האפשריים. אכן כן, זוהי המתקנות שהקב"ה נתן לבני ישראל עם נתינת התורה.

למתמודדים עם זה ועסוקים יומם ולילה לעזור להם. האמת שכבר הזכרנו באחד מהשיעורים הראשונים שעל כגון דא נאמר "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך" (תהלים קיט, עא), אך כעת אנו מבינים שזוהי הדרך להיבנות, כי כשהאדם מרגיש שמחמת התמודדותו בדבר הוא רכש בו הבנה מיוחדת בו, הוא מבין שזהו שליחותו, והרי הוא מתחיל לעסוק בו עם כל ההתלהבות, וזהו הדבר היחיד שמסיר את כאבו. מה שהיסח הדעת בעלמא אינו יכול לעשות, מילוי השליחות יכול גם יכול.

על זה אומר רבינו המחבר: בא ואסייר אתך בכל חלקי חיך ואלמדך להתפלל נכון ולהשתדל נכון בכל מצב ומצב. **כשיש לך סתירה בין רצונך לבין גזירת הבורא, תשאל לעצמך את השאלה: "מה עכשיו שליחותי?". כשהאדם מתחבר אל שליחותו, הוא מהפך את רצונו לרצון בריא והסתירה ממילא מתיישבת. פעמים הרבה יש שהאדם מחליט לבטל את עצמו לרצון ה', אך אין לו עם מה. הוא**

קו 'טעמו וראו' – מסר יומי קצר משיעורי הרה"ג ר' שמעון שפיצר שליט"א - 079.520.524.8 | או ב'קול הבינני' שלוחה 1 < 0

לקבלת המסר היומי מדי יום במייל – שלחו מייל לכתובת - teimaminahor@gmail.com

להצטרפות לשמיעת ולקבלת השיעורים המלאים ע"י מכון 'הבינני' שלחו מייל ל- info@machonhavineini.com

קול הבינני: ארה"ב - 718.686.8300 | א"י. 072.257.7726 | בלגיה. 03.300.0223 | בריטניה. 0204.586.2115

ניתן להשיג גיליון זה ב: לדעת, דרשו, אידישע ווינקל, קול הלשון